

ארגמן ראשוני של שקיעה החל לתת את רישומו באופק כשמִנִּיתו הרפה את אחיזתו במושכות הסוסה. הוא ירד מהאוכף בזהירות תוך כדי ערסול חבילה קטנה ובלתי מזוהה בזרועותיו, כיוון את סוסתו המיוזעת לאורותה ומיהר לביתו. ניעור זריז של בגדיו סילק את האבק המצטבר מהדרך, והבוץ שעל נעליו נוקה בעזרת קערת המים שלייד הדלת.

מניתו פסע אל מפתן הבית, מעיף מבטים חרדים אל החבילה היקרה שבידיו. הקולות והמראות המוכרים עטפו אותו בתחושה החמה והמוגנת שרק בית יכול להעניק, והרפו במעט את עצביו המתוחים. הוא התחייך בראותו את האפיזודה המוכרת- אֶפְזִי ישובה היתה בנוחות על כרית רצפה תפוחה, בוחנת בקפידה ערימת מצעים שהעבדים כבסו זה עתה על שפת הנהר.

"ערב טוב, אפזי!" הוא קרא לעברה.

האשה הרימה את עיניה בהפתעה ושמטה מידיה סדין ריחני. "מניתו!" היא קראה, "לא שיערתי שתחזור מהר כל כך. איך היה היריד? ההצלחת? כמה הרווחת? ודאי יש בפוך חופן סיפורים מענינים לספר לי על קורות המסע!"

קבלת הפנים הנלבבת שלה נתקלה בשתיקה לא אופיינית. מניתו חצה את החדר בפסיעות רחבות והניח את החבילה בקצה השטיח הארוג. אחר פנה לכיוון המטבח, שם עסוק היה עברי צעיר בשפשוף רצפת השיש עד להברקתה. "לך הביתה, ילד!" פקד בזעף, מלווה את דבריו בבעיטה, "גמרת להיום." העברי הזדקף, בוהה באדונו בתדהמה לא מוסתרת. מעולם לא ניתנה לו הפסקה באמצע העבודה.

"רק רגע," נשמע קולה של אפזי מהחדר השני, "הוא לא גמר לקרצ-" "זה בסדר, הוא יכול ללכת," השיב מניתו בהחלטיות. "נו, לך כבר, אין לי זמן מיותר בשבילך!"

העבד הצעיר זינק החוצה בטרם יספיק אדונו להתחרט על הצעתו הנדיבה. מניתו עקב אחריו במבטו, ומשנעלם מעיניו סגר את הדלת והגיף את החלונות. כשהכל היה לשביעות רצונו חזר אל החדר הראשי, שם פגש בעיניה הדואגות של אפזי שלא הצליחה להבין מה גרם להתנהגותו החשדנית. מניתו הרים את האוצר העטוף ופסע לכיוון אשתו. הוא ניסה להעלות על פניו הבעה שגרתית, אולם אפזי קראה בהם בברור הססנות וחשש.

"הנה, אפזי, הבאתי לך מתנה," גילה טפח. אפזי הטמינה את המתח בליבה והעלתה חיוך על שפתיה. בעלה נהג תמיד להביא עמו מזכרות מענינות בשובו מעיר הבירה צוען, אך דבר מה בהתנהגותו המסתורית לחש לה שהפעם תהיה המתנה שונה מתמיד.

בתנועות עדינות הסיר מניתו את הסמרטוטים העוטפים את החבילה, בעוד אפזי עוצרת את נשימתה בדריכות. פרצוף קטנטן שהציץ אליה מבין הסמרטוטים ושני אגרופים זעירים שהתנופפו באויר גילו לה את הסוד. היא נאלמה דום.

כשהצליחה למצוא את מילותיה, לחשה באי-אימון: "תינוק! יפהפה, מושלם..." היא הושיטה את ידיה לקבל את האוצרון הנם בשלוה מלאכית בידי בעלה, וליטפה את לחייו הרכות בהתרגשות. שנים כה רבות ייחלה לערסל בזרועותיה תינוק משלה, ולהתמסר כל כולה לאמהות תובענית. האמנם עומדות שאיפותיה להתגשם?

"מניתו, ראה את הפנים המתוקות הללו, את האפון החמוד הזה..." היא מלמלה בעודה מאמצת את התינוק אל ליבה, והקשיבה לנשימותיו העמוקות. "אבל תינוקות הרי אינם גדלים בשדות. מנין הבאת אותו?"

אפזי תלתה במניתו עיניים שואלות, ודממה מעיקה השתררה בחדר. לפתע הכתה ההבנה כברק במוחה של אפזי, והיא לחשה בעינים קמות, "זהו ילד עברי! תינוק עברי קטן. האמנם?"
מניתו הביט בה רגע ארוך, ומשראה את ההבעה הרכה על פניה ואת ידיה החובקות את העולל בחיבוק אמיץ, נענה באיטיות: "אכן, זהו תינוק עברי חטוף, שעמד בפני גורל אכזרי."

אפזי ערסלה את התינוק הרך בידיה באהבה, מפנה מקום בליבה לרגש מקסים של אמהות. "אני כבר הבעתי את דעתי עליו", אמרה בנימה מהורהרת. "הוא תינוק מקסים ויפהפה, אולם, הוא-- נראה לך שבאמת נוכל לגדל עברי בביתנו? מה זה עלה בדעתך?"

המבט העורג בעיניה והנימה האוהבת בה דיברה סתרו את המילים בעצמם. היא הניחה את התינוק על כרית רכה, מיהרה למטבח, וחזרה לאחר דקות ספורות כשארחה קטנה בידיה - לחמניות קטנות, כוס יין משובח וערימת תמרים טריים. היא התישבה על השטיח ונשענה על מספר כריות, מטה אוזן לסיפור המסתורי שבפי בעלה.

* * *

ההצלחה האירה פנים למניתו, אחד מסוחריו הסוסים הגדולים ביותר במצרים כולה. הוא הצליח למכור ביריד הסוסים בן השבועיים את כל הסוסים שהביא עמו, ואף לקשור קשרי ידידות עם מספר סוחרים מכובדים נוספים באותו ענף. כששקטו הרעש וההמולה ביריד, שלח מניתו את עובדיו חזרה לחוֹרְבֵט, העיר בה ניהל את מסחרו, ופנה לשוב לביתו הוא, בעיירה סיוס הסמוכה לחורבט.

לאחר השבועיים מלאי ההתרוצצות שעברו עליו, הוא כמה למעט שקט, ולכן בחר לעשות את המסע בן ארבעת הימים לביתו לאורך גדת הנילוס, שם שוררת שלווה פסטורלית.

הוא יצא לדרך בשעות בין הערביים. השמש, שיקדה בחום אימים אך שעה קלה קודם לכן, כבר החלה לשקוע, ומניתו נהנה ממשב רוח מרענן. הרכיבה לאורך הנוף עוצר הנשימה של הנילוס גרמה לו לרוח עליצות, והוא הסיר את הצעיף המהודק שעטף את ראשו, נותן לשערותיו המיוזעות להתבדר ברוח הקלילה.

הוא חלף על פני העיר פִּיתוֹם שבפאתי צוען. העיר שהוותה אתר בניה עצום בו עמלו בפרך מאות אלפי עבריים.

הסוסה צנפה לפתע, ומניתו הבין לרוחה והנחה אותה לעבר שפת הנהר כדי להרוות את צמאונה. תוך כדי המתנה, הוא צפה לעבר האתר שלא הפסיק להדהים אותו בכל שנה מחדש. שורות שורות של עבדים רצו כפופים תחת משא עצום של לבנים אותו הם סחבו למרכז האתר תוך כדי הכאות וצליפות בלתי פוסקות. משפרקו את הלבנים, עמדו מאות עבדים אחרים והדביקו אבן אחר אבן למקומה,

בתנועות מהירות ואוטומטיות, לחוצים לגמור את מכסתם היומית בטרם תשקע השמש.

הסוסה הרימה את ראשה מן הנהר ומניתו הכה בצלעותיה והדהירה הלאה, לסיסוס. הוא רכב עד שהחשיך, והחליט לבלות את הלילה באכסנית "צוען המוזהבת" הסמוכה, ולהמשיך במסעו מיד עם זריחת החמה.

בעודו יושב ליד אחד השולחנות בחדר המרכזי וממתין להגשת הארוחה שהזמין, צדה עינו עגלה גדולה העולה וחונה ליד פתח האכסניה וקולות מוזרים בוקעים ממנה. שני חיילים במדים קפצו ממושב העגלה ונגשו אל בעל הבית, מזמינים בקולי קולות בקבוק יין משובח.

סקרנותם של האורחים לגבי תכולת העגלה נעורה. "מה יש לכם שם, תרנגולות?" שאל אחד האנשים בידידות.

"תרנגולות, בטח!" פרצו החיילים בצחוק רועם. "כרכרה מלאה בתרנגולות עבריים זעירים, שויבלו כמו תרנגולות אל בית השחיטה. חה חה!"

כל הנוכחים הצטרפו לצחוקם של החיילים במשך דקות ארוכות. מניתו הבין היטב את הבדיחה. פרעה הגדול צריך רפואה למכת השחין שפקדה אותו, ומהם חייהם של כמה עברים עלובים מול מטרה נעלה זו?

המלצרים הגישו את ארוחת הערב והאורחים שקעו בצלחותיהם. מניתו גם הוא נעץ את מזלגו בנתח הבשר, אך השיחה האחרונה טרדה את רוחו ומנעה ממנו לאכול בשלווה. הבכיות שבקעו מן העגלה לא נתנו לו מנוח, והוא החליט לגשת ולבחון את המחזה מקרוב.

המראה שנגלה לנגד עיניו בחצר המם אותו. העגלה טעונה היתה בארבעים תינוקות לערך, רובם מתחת לגיל שנה. חלקם צווחו ובכו בלא הפוגות, והחלק האחר התעייף מרוב בכי ורעב, ורק יושב והביט קדימה בעיניים גדולות ומלאות באימה. אלו האחרונים שיפדו את ליבו של מניתו עוד יותר מהראשונים.

מניתו לא זכה בילדים. הוא ואפזי קיוו וייחלו, דרשו ברופאים ובחרטומים ועשו את כל הטיפולים האפשריים, אך מאום לא עזר. פתאום, בעמדו מול העגלה המלאה בתינוקות, צצה מחשבה פרועה במוחו. היתכן שזוהי ההזדמנות?

* * *

"לאן הובילו את הילדים בעגלה?" התפרצה אפזי בתמיהה.

"פרעה הגדול סובל משחין, ולדברי הרופאים, התרופה היחידה למחלתו תהא מרחץ של דם אדם טרי פעמיים ביממה. כדי לספק כמות גדולה כזו של דם דרושים מאות ילדים ליום, ואכן חיילי המלך עוברים בכפרים הסובבים את פיתום, שם מתגוררים העברים, ואוספים את ילדיהם. את הפעוטות מעבירים לארמון המלך, שם שוחטים אותם, סוחטים את דמם לתוך אמבטיה גדולה, ופרעה מתרחץ בדם פ-"

"לא!" צעקה אפזי בבהלה וסתמה את אזניה בידיה. "זה לא יכול להיות!"

מניתו הניד בראשו והמשיך מהמקום בו עצר תוך התעלמות ממבטיה המזועזעים:
"ופרעה מתרחץ בדם פעמיים ביממה, פעם בבוקר ופעם בערב."

"נהנה אתה להתל בי!" בכתה אפזי, מסרבת להאמין. "האמנם מתרחש רצח שפל
והמוני מידי יום ביומו בארמון המלך?"

"מה ארע, אפזי?" השתומם מניתו. "מדובר בדמם של השרצים העבריים. מותו של
עברי הרי הוא מאורע שגרתי ביותר במצרים, ומה בכך אם יהיו כמה אלפים פחות
מהם? רק נרויח מכך. ומלבד זאת, הרי ראינו אינספור פעמים בעבר כיצד
מתנכלים להם בצורות מעניינות ומגוונות, מדוע מזכרת את לפתע לדאוג
לגורלם? כאשר שיסו בהם אריות ונמרים מורעבים, לדוגמה, היה זה מחזה מבדח
עד מאד, ראינום נקרעים לגזרים ברגעים! וכששרפו אותם על מזבחות כקרבתות
לאילילים, הרי אז נטלנו חלק פעיל בעשיה. במה שונים מאורעות אלו מהמתרחש
בהווה? אינני מבין מדוע התעוררו בכך לפתע רגשות רחמים לעם הנחות והמלוכלך
הזה."

"מה פתאום רחמים?" התעוררה אפזי להציל את כבודה האבוד. "חשבתי רק שזהו
בזבוז לשחוט תינוקות נוספים בכל יום מחדש. הרי אם יחיו יוכלו לגדול לעבדים
שימושיים ומועילים."

"חה חה חה", גופו של מניתו הטלטל על גבי הכר בצחוק צרוד, "וכי חסרים לנו
עברים נוספים במצרים? נשותיהם יולדות ששה בכרס אחת, והם ממלאים את
ארצנו ומזהמים את אוירה. בשחיטת ילדיהם משיגים אנו שתי ציפורים במכה
אחת: עוזרים לרפא את פרעה הסובל, ומטהרים את ארצנו מהמצאותם."

"שיהיה", מלמלה אפזי ברפיון. "מה גרם לך להביא תינוק עברי הביתה, ומדוע
בחרת דוקא בילד האצילי הזה?"

"הוא שכב בפינת העגלה בעיניים עצומות, ונשימותיו האיטיות והמתוקות שבו את
ליבי. נזכרתי בכל הפעמים ששפכת בפני את תשוקתך העזה לילד משלך, ואף
הפצרת בי לאמץ תינוק זר. רעיון נועז עלה במוחי ופעלתי מבלי לחשוב. שלפתי
אותו מבין הילדים המוטלים בעגלה, עטפתי אותו בסמרטוטים ולקחתי אותו עמי.
משימה מפרכת היתה זו, להסחב במסע בן ארבעה ימים עם תינוק חסר ישע
ולדאוג להזינו בחלב טרי באכסניות מזדמנות. למזלי בחרתי בילד רגוע, הוא ישן
רוב הזמן ולא טרד את מנוחתי. לבסוף שרדתי את הנסיעה, והנה הוא! ובכן, כיצד
מוצאת מתנתי חן בעיניך?"

תמר נוסף נעלם מהערימה, וכחכוך של שביעות רצון עלה מגרונו של מניתו. אפזי
הרימה את התינוק ואימצה אותו אל ליבה.

"הוי, ילדי, מגורל אכזרי כל כך נמלטת", מלמלה בחמלה.

התינוק פקח שתי עיניים גדולות ושחורות והביט בה. אפזי דימתה לראות את
סבלם התמידי של בני עמו משתקף בעיניו הצלולות, והסיטה את מבטה ממנו.
לאחר רגע הוא נרדם שוב.

"מה נעשה איתך, ילדון?" היא המשיכה לדבר אליו. "נאכיל אותך היטב, ותגדל לנו גדול וחזק. נדאג לך כבן... אך מניתו, כיצד נוכל לגדלו בביתנו? הרי ברגע שהשכנים ידעו מיהו הילד שגדל בינותם, הם-

"אולי נרד מהרעיון ודי", הציע מניתו. "נניח אותו בשכונת העברים שמעבר לשדות החיטה, ושם כבר ימצאוהו וידאגו לו."

"לא, לא אתן לזה לקרות. היודע אתה באילו תנאים גרועים מתגוררים עברים אלו? לפני שבוע, כשהלכתי להביא עברי כדי לתקן את גדר גינתנו, נמלאתי סלידה בראותי את מצב המקום. יודע אתה, העברים הללו מתרבים ללא סוף. הבקתה המוזנחת שלהם שרצה ילדים כמו דבורים בכוורת, ששיות מכל הגילאים הסתובבו בהזנחה בין הרגלים, ובעריסה בלויה בצד החדר שכבו ששה תינוקות רזים, רעבים ומלוכלכים. למקום כה נורא רוצה הנך לשלוח את המלאך הקטן הזה?"

"שיערתי שכך תגיבי", חייך מניתו. "לכן הבאתיו עבורך מצוען. עלינו למצוא ספור כיסוי שישכנע את מכרינו בזהותו המצרית של התינוק."

בכי דקיק קטע את דבריו, ואפזי מיהרה לחמם מעט חלב עבור התינוק. היא הסירה בזהירות את הסמרטוט העוטף אותו והקריבה אותו אליה. נצנוץ בלתי צפוי סנור אותה, ומניתו התקרב לראות במה מדובר. סביב צוואר התינוק קשורה היתה בשרשרת עדינה פיסת פח קטנה. אפזי הסירה את השרשרת בזהירות ובחנה את התליון.

"כסף רב לא נקבל עבורו", אמרה באכזבה.

מניתו נטל את פיסת המתכת מידיה ובחן אותה מקרוב.

"חרוט כאן משהו", אמר לעצמו. "אין אלו סימונים במצרית. אותיות עבריות, אולי? אך מה עשויות הן לסמל? את שמו?" "שמו?! באמת, ממתי מסתובב ילד עם פיסת פח הנושאת את שמו, מהו רעיון אווילי זה?" נשפה אפזי.

"שוכחת את את מצבם של העברים, ששה אחים בכל שכבת גיל. גם לתינוק זה ישנם מן הסתם חמשה אחים קטנטנים בגילו, ואמו רשמה את שמו כדי שלא תתבלבל ביניהם."

אפזי הנהנה בהסכמה ודחפה את התליון לתוך מגירה צדדית ובלתי שמושית בקצה אחד הארונות. החלב החל לבעבע, והיא מיהרה לכבות את האש ולגשת אל התינוק עם כלי החלב. היא שמה מעט מן החלב בכפית והגישה אותה אל פי התינוק. טיפות בודדות נכנסו לפה הקטן ושאר החלב נזל על לחיו. אפזי ניסתה שוב ושוב, כפית אחר כפית, עד שהתינוק נרגע מעט.

"צריך לשכור עבורו מינקת", קבעה. "אך מה נספר לה, לשכנים, למכרים? עלינו לרקום ספור אמין, לא אגדה דמיונית או קש בסל. אולי בעיר גדולה היינו מסתדרים, אך בעיירה קטנה כשלנו בה מכירים כולם את כולם, יתחבו השכנים את אפם למטבחנו, ועלינו להשיב בהגיון להתעניינותם."

"אולי נגיד שהוא... אחיין שלנו." הציע מניתו.

"אחיין שלי, אחיין יתום קטן שלי," דברה אליו אפזי בעליצות.

"יתום?" ניכרה התמיהה בקולו של מניתו.

"ודאי! אחרת לא יקנו את הספור. מי זה מפקיר תינוק? נספר לכולם בעצב שאחיי אניבה מת ובנו האומלל התייתם בגיל צעיר כל כך. מי ידע שאין זו האמת? הרי אניבה לא הציב את כף רגלו בגבולה של סיוס מאז המריבה הגדולה ביניכם על ירושתו של אביך, ואפילו לחורבט אינו מתקרב. וסוכות, עיר מגוריו רחוקה מאד, כך שאין סיכוי שאיש ממכרנו יפגוש בו אי פעם. מהי דעתך?"

"מת..." אמר מניתו בקול מהורהר ובחן את פני התינוק.

"לא, זה לא ילך." הוא שלף את אצבעותיו מנבכי זקנו. "השופט המחוזי מעורב היה בריב הירושה והוא זוכר היטב את אניבה. לא יתכן שאחרי נתק כה ארוך ועמוק נאמץ לנו את ילדו לבן. צריך משהו אחר. אולי אחות שלך מתה?"

"אחותי?" אפזי גיחכה, "הרי כל העיירה יודעת שאני בת יחידה! השכנות יודעות לדקלם בעל פה עד כמה משתוקקת אני לאחות. אבל אתה אינך מפטפט כאישה, ואם נספר להם על אחותך איש לא ידע שהיא לא נולדה מעולם."

מניתו הרהר בדבריה. "בסדר, נשמע טוב. אז ככה: אני מקבל מכתב מצער שאחותי מתה, נוסע לנחם את המשפחה המתאבלת, וחוזר מהנסיעה עם אחיין קטן ביד, שהבטחתי לאב האומלל לאמץ לבן."

"והיכן גרה 'אחותך'? צריך מקום רחוק מכאן, אבל לא קרוב לסוכות."

"כן," רטן מניתו. "שוב אצטרך להסחב ימים שלמים עם התינוק הזה? פעם אחת היתה די והותר!"

"להסחב?" התחייכה אפזי בפקחות. "שב איתו שבוע ימים באורווה, איש לא יעלה בדעתו לבדוק שם אחריך!"

מניתו פיהק פהוק גדול וארוך. "רעיון מצוין," הוא אמר, מכסה את פיו בידו. "נמשיך לדון בפרטים מחר. אני מת מעייפו--ת. לילה טוב!"

* * *

כדרך של שמועות התפשטה גם ידיעה זו על ידי רכלניות העיירה. מניתו קיבל מכתב, סחו השכנות, המודיע לו כי אחותו הצעירה מתה. המסכן, קיבל את הבשורה באופן קשה מאד, ומאז הוא לא מפסיק למרוט את שערותיו ולשרוט בבשרו עד זוב דם באבלו.

יומיים המה הבית מיבבות ואנחות קולניות וקורעות לב, ולאחריהם יצא מניתו מביתו בפנים אפורות וכתפיים שמוטות מצער, ועלה על סוסתו הנאמנה בדרכו לנוביה.

קהל הידידים והסקרנים שבסיוס ליווהו לדרכו, מצקצקים בלשונם ומאחלים לו נחמות לרוב.

מניתו, קודר ועטוף ביגון, קיבל בניד ראש דומע את ברכותיהם ורכב קדימה אל האופק.

רק משירדה חשכה וירח של סוף חודש עלה, התיר מניתו לעצמו לסובב את בהמתו על עקבותיה ולשוב לנקודת מוצאו. ככל שהתקרב אל סיוס נשמעו קולות פרסות סוסות רמות באזניו יותר ויותר, וליבו החיש את פעימותיו.

כגנב במחתרת הוא הוליך את בהמתו בסמטאות האפלות ביותר. כל רחש הקפיץ אותו, וכל תזוזה, מוחשית או דמיונית, גרמה ללבו להחסיר פעימה. הסוסה הכירה את הדרך לאורוותה, אולם להפתעתה נשאר בעליה עמה תחת קורת גג אחת ולא נכנס לביתו הוא. מניתו הטיל את עצמו על מצע קש ונשף בהקלה. השלב הראשון הוכתר בהצלחה. בטרם הספיקה הסוסה לנשום שלוש נשימות כבר היה שקוע בשינה עמוקה.

"מניתו, מניתו!"

הלחישות הרמות עוררו את האיש המבולבל. הלילה היה חשוך ואור הבוקר רחוק. הקש הדוקרני ששרט בבשרו הזכיר לו שהוא אינו במיטתו ואילץ את מוחו להצטלל ולחזור אל המציאות. אפזי תחבה פנימה את ראשה, והוא הקשיב בדריכות להוראותיה.

"כאן הכנסתי מזון עבורך", אמרה, והושיטה לו שק תפוח. "זזה- כד חלב וכפית, בשביל התינוק." גם החבילה האחרונה החליפה ידיים בזהירות, ואפזי לחשה: "התינוק. שמור עליו."

"הוא ישן", ציין מניתו. "טוב שכך. מהרי והכנסי הביתה, למען לא יבחינו בך השכנים."

שלוש שבועות מאסר הבית החלו. משמימים, מונוטוניים, חדגוניים, ללא העבודה המאתגרת בשוק הסוסים. רק תינוק קטן להאכיל, ויום ארוך ללא סוף. נפשו של מניתו יצאה לחורבט, והמחשבות אודות העלול לקרות בהעדרו כמעט והטריפו את דעתו. כיצד מנהל שותפו, תחפן, את העסק לבדו? כיצד מסתדר הוא עם הנהלת החשבונות, שמאז ומעולם היתה בניהולו הבלעדי? ומה עם העסקה השמנה שעמד לסגור עם הפלישתי ההוא, סירבון? היצאה לפועל בלעדיו?

האם הוא עודנו מחכה לי, או שמא פנה לאחד ממתחרי בענף הסוסים? הרהר מניתו בתסכול. מה עלה בדעתי בשעה שנתתי את הסכמתי לתכנית ארורה זו? מסתתר אני באורווה כאחרון הפושעים, לטובתו של ילדון עברי! מניתו חישב להשתגע מרוב שעמום. בילוי זמן ארוך כל כך באורווה מסוגרת בחברת תינוק וסוסה, עלול להטריף דעתו של כל גבר. יום רדף יום ושבוע הביא בעקבותיו שבוע נוסף, והישיבה בפניה אחת הוציאה אותו מכליו.

ובכל זאת, מניתו החליט כי מתנתו שווה את מחירה. הטיפול האינטנסיבי בתינוק לימד אותו אהבת אב לבנו מהי, וחיבוק עז באחד הלילות הארוכים הזרים ללבו רגשות נוחם על השנים הקשות בהן ציפו לו.

"זהו בני!" חשב. "אגדל אותו כמצרי טהור, אשקיע בו את כל כוחותי, ויצמח לי נער ככל הנערים המצריים. שרשיו לא יהיו ניכרים כלפי חוץ, והסוד ינצר בין אפזי לביני."

מחשבותיו זרמו הלאה, והוא נזכר בעברם של התינוקות העבריים. אין זו הפעם הראשונה בה נהרגים הם בהמוניהם. לפני כששים שנה, סיפר לו אביו, גזר פרעה לזרוק כל בן הנולד לעברים לנילוס. הסיבה לגזירה היתה אזהרתם של החרטומים לפרעה, שעל פי הנחזה בכוכבים עתיד להוולד גואל לעברים. תושבי מצרים כולם נטלו חלק בהוצאת גזירה זו לפועל, ובכך הוכיחו את נאמנותם לממלכה.

* * *

"מה שם נקרא לו, לבננו?" שאלה אפזי באחד מבקוריה הליליים.

"שם? מוקדם עדין, מדוע נחפזת את לקבוע?"

אפזי ליטפה רכות את הלחי הקטנה. "הרי בבואך עם התינוק ישאלו השכנים לשמו. מה נאמר להם?"

מניתו התהרהר. "צפנת-פענח! זהו שם מצרי מובהק, שיתאים גם לילד עברי זה."

אפזי עקמה את אפה. "היום כבר לא נותנים אותו. זהו שם מיושן שעבר מן העולם. הוא היה מקובל רק אי אז, בזמנו של פרעה מגרון."

"יהי כרצונך," נכנע מניתו. "הזמן אינו קצר, ובאפשרותנו להחליט ביישוב הדעת. לפי החשבון, רק אתמול הופעתי בנוביה."

* * *

השמש החלה להפציע, משתקפת במימי הנילוס וצובעת את הרקיע בססגוניות של בוקר. דמות רחוקה של רוכב מוקף בענן אבק הזדקרה באופק, וזוג מסקרניה של סיוס נעצרו לבחון את זהותה.

"זהו מניתו!" קרא אחד מהם, ובקריאתו הקהיל סביבו בני עיירה נוספים.

"הוא חוזר מנוביה, ממשפחת אחותו. מה בפיו?"

חמשה פעוטות אצו רצו לבשר לאפזי על בואו של בעלה. אפזי הודתה להם, ארגנה בסלה ענבים, תמרים ומספר דבלות, ויצאה לקבל פניו.

קהל רב ציפה לה, והיא היתה מרוצה מהפומביות שתנתן לפגישה. בעוד הקהל סועד את ליבו בפירותיה, נגשה אפזי אל בעלה.

מניתו נראה עייף ויגע כיאה לבא מדרך ארוכה, ומראה בגדיו תאם ליום בו הגיע לראשונה עם הילד.

הוא פתח את קישורי שמיכתו של התינוק והושיטו לאפזי. אפזי הביטה בו בשאלה, מודעת למבטים הדומים בעיני שכניה.

"הצעיר שלה," נאנח מניתו. "גיסי ביקש שנגדלנו. בביתו השבור הוא יגדל מוזנח ומסכן, ואילו בביתנו, מקווה אביו, הוא יקבל אהבת אב ואם וילדות מאושרת. התואילי לקבל את הילד ולגדלו כבנך?"

"כמובן!" קראה אפזי בקול שיגיע לאזני הנאספים כולם, וחיבקה את הילד. "טוב עשית שלקחת אותו. מלאך מסכן שלי... קורמו אמרת שקוראים לו, לא כך? כיצד חלפה עליך הנסיעה הארוכה בחברת עולל כה צעיר?"

"הוי, עדיף שלא תשאלי!" מניתו גנח. "הנסיעה היתה קשה כל כך, שלרגעים התחרטתי על כך שלקחתי אותו. אבל כפי שרואה את, הגעתי לבסוף, ומעתה הוא נתון לטיפולך."

התינוק חש בטוח בידיה של אפזי. הוא פקח את עיניו השחורות וסקר בסקרנות את האנשים המביטים בו מסביב, עד שהשהה את עיניו על אפזי והעניק לה חיוך קטן.

"הוא מכיר אותך!" צהלה אחת השכנות. הטבעת סביבם התהדקה וכולן בחנו את פרצופו המושלם.

"מניתו, יש לנו ילד," אמרה אפזי בקול רועד מהתרגשות. "ילד משלנו! נצטרך להשיג עבורו את כל האביזרים שתמיד חלמנו לקנות."

הנשים הבינו את הרמז, מיהרו לבתיהן וחזרו לזירת הארוע, אשה ומתנתה בידה. אחת הביאה חליפת פשתן זעירה, אחרת הציעה מספר שמיכות תינוק מחממות, שכנה שלישית נידבה קשקשן מפואר מעץ, וידידה נוספת הביאה בקבוקי תינוק. העולל נשא את קולו בבכי, והאמהות המנוסות שמסביב הציעו לאפזי שלל רעיונות ועצות לטיפול בתינוק.

"תצטרכו לשכור לו מינקת," הוסיפה אחת ממיניקות העיירה. אט אט התפזרו השכנים ומניתו ואפזי נכנסו לבית.

"היכן הוא יישן?" שאלה אפזי. "סל הירקות בו נם את שנתו עד כה נעשה קטן ממדותיו. נצטרך להשיג לו מיטת תינוק ראווה."

בלי להסס עלה מניתו על סוסתו וחצה בדהרה את שדות החיטה. מספר משפחות של עברים גרו מעברם השני, ומניתו בעט בדלתה של אחת מבקתות החימר ונכנס.

"איפה אבא?" שאג.

עיניים גדולות וחומות הביטו בו באימה. "הוא לא בבית," לחש הילדון ברעד, "הוא בעבודה, בנילוס."

מניתו ערך סקירה קצרה בכדי לודא שאמת בפי הפעוט, ויצא, מותיר אחריו מהפכה.

לעת ערב הוא חזר, ובעמדו ליד הדלת הבחין בדמות הלאה המתקרבת אל הבית. העבודה על גדת הנילוס מפרכת ומתישה כמו גם מסוכנת. חפירת תעלות המים בבזך שורץ התנינים שעל שפת הנילוס, והכשרתו לזריעה, מוציאה כל לחלוחית של כח מאלו ששורדים את היום.

מניתו התעלם מהעיפות הברורה שעל פני העברי והורה לו לבוא בעקבותיו. ללא הבעת טרזניה התקדם העברי אחרי אדונו לכיוון ממנו זה עתה בא.

קנים גבוהים ועבים צמחו לאורך גדת הנילוס, והמצרי הורה עליהם באצבעו וציווה בקול קשה, "אסוף קני סוף חזקים ועבים וקלע לי מהם עריסה יפה לבני. חזק אותה וייצב אותה, בעבור תגן היטב על הילד, למענך!" צחוקו המאיים לא הותיר מקום לטעות בכוונותיו.

מניתו דקלם את המידות הרצויות, והעברי החל בעבודה. רשרוש קצר נשמע מבין הקנים, וראש קטן של ילדה צץ מולו. הילדה ניגשה אל אביה והניחה לרגליו סל ובו מעט אוכל להחיות את נפשו, לאחר היום הקשה שעבר עליו.

העבד הביט בבתו בתודה ותלה עיניים שואלות במעבדו. מניתו המהם ברוגזה.

"אכול מהר והתחל בעבודה. ביתי שוכן מעבר לשדות החיטה. לאחר כריתת הקנים המדוברים לך אל ביתי ובנה בו את העריסה."

הוא נתן דחיפה בצלע הסוסה ופנה לשוב לביתו, בידעו שהעברי יסיים את העבודה במהירות האפשרית ולא יסתכן בתוצאות התעצלות. מיד עם הגיעו לביתו פנה לנוח במיטתו, לראשונה מזה זמן רב. מחר ישוב לעבודה. מי יודע מה המצב בשוק הסוסים שלו, לאחר העדרותו הממושכת? העמד תחפן בתפקידו הכפול? האם הכל כשורה?

"אוואאההה..."

בכיותיו של קורמו העירוהו, והוא מצא שהשעה קרובה לזריחה. הוא פנה אל החדר המרכזי, מצפה לגלות במרכזו מיטת פאר עומדת ומחכה. מה שנגלה לנגד עיניו תחת זאת, הרתיח את דמו. העברי שרוע היה על הרצפה בתרדמה עמוקה, ולידו התגוללו חלקי עריסה וקני סוף.

נרדם באמצע עבודה!

מניתו הרים את שוטו בחרון, מוכן להנחיתו בשריקה מפלחת על ראש העברי. אולם מחשבה פתאומית הבריקה במוחו והקפיאה את ידו באוויר.

אולי עברי זה אינו אלא אביו של קורמו?

גם אם לא, הוא בודאי נמצא כעת במצב דומה מאד לאביו.

הוא הניח את השוט, מבולבל, ועורר את העברי בבעיטה.

העברי זינק ממקומו בבהלה, והתכווץ על מקומו בהתכוננו למכות רצח. אולם להפתעתו הרבה, מניתו רק העניק לו סטירה עזה אחת בפניו והרעים עליו בקולו, "קום כבר, עבד מלוכלך, וגמור את העבודה בה התחלת!"

העבד מיהר להמשיך במלאכתו בידים רועדות, ומניתו עזב את החדר בנהמה, אכל ארוחת בוקר זריזה ויצא לחורבט. בהפרדו מאשתו הוא הבחין באור שנגה בעיניה ובקלות פסיעותיה.

אכן, קורמו מילא אותם בכוח ובחיוניות, וכמו השיל מספר שנים מגילם.

עם הופעת הילד הפציעו עליזות וחיים בין כתלי הבית. האור והשמחה שנעדרו מהאווירה בשנות העקרות הארוכות והמשמימות, התייצבו כעת במלוא נוכחותם ומלאו את ההורים המאמצים במרץ ושמחת חיים.